

Protokoll 5/2024

fört vid Norra innerstadens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 18 april 2024 kl. 18:00-20:00, Väderkvarnens
samlingsal, Brunngatan 26

Ledamöter

Petter Martinsson (S) Ordförande
Petra Gardos Ek (M) 1:e vice ordförande
Bo Magnusson (MP) 2:e vice ordförande
Anna Ekström (S)
Bengt-Olov Tengmark (S)
Noor Karim Löfgren (S)
Tomas Dillén (V)
Camille Gelfgren (V)
Amelie Langby (M)
Magnus Granat (M)
Anders Lindman (SD)
Linnéa Sandström Lange (L)
Daniele Fava (C)

Ersättare

Fredrik Boeke (S)
Sanna Eliasson (S)
Ola Olsson (S)
Luna Recabarren (S)
Jaime Barrios (V)
Maria Walter (MP)
Fredrik Strömsten (M)
Douglas Ahlberg (M)
Ann-Christine Carlberg (SD)
Göran Råsmar (C)
Gaby Roseen (KD)

Övriga närvarande

Jesper Ackinger Stadsdelsdirektör
Adam Berglund Förvaltningssekreterare
Karin Ekrin Avdelningschef
Anders Forsberg Avdelningschef
Gosia Holmberg Avdelningschef
Maria Härenstam Avdelningschef
Helena Näslund Avdelningschef
Cornelia Schroeder Lundberg Avdelningschef
Nina Svensson Nämndsekreterare
Helena Wiberg Avdelningschef
Hanna Wirde Avdelningschef

Paragraf

§13

Sekreterare

Nina Svensson

§ 13**Remiss av Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism**

NI 2024/231

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av kommunstyrelsen för yttrande. Remissen består av ett förslag till reviderade riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism. Riktlinjerna har uppdaterats med en ny struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och med en tydligare beskrivning av roll- och ansvarsfördelningen i arbetet. De nya riktlinjerna omfattar även ett ökat fokus på förebyggande arbete mot det hot som kommer från ensamagerande gärningspersoner och på extremism i online-miljöer. Våldsbejakande extremism kan inte förebyggas eller bekämpas med enstaka åtgärder som vidtas isolerat, utan kräver parallella åtgärder på flera nivåer samtidigt. I de föreslagna riktlinjerna delas arbetet upp utifrån två insatsområden; förebyggande arbete och riktade sociala insatser. Syftet är att tydliggöra målen för arbetet och att underlätta uppföljning, samt att förtydliga roller och ansvar.

Förvaltningen välkomnar de reviderade riktlinjerna för Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism. Många arbetssätt och metoder som beskrivs i riktlinjerna är till stor del sådant som redan genomförs inom både förskola och socialtjänst, men förvaltningen ser att kompetenshöjande insatser till medarbetare och chefer inom området våldsbejakande extremism kommer att vara viktigt. Förvaltningen lämnar två synpunkter gällande de exempel som ges på samverkan med det civila samhället.

Yrkanden

Linnea Sandström Lange (L) yrkar:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att riktlinjerna uppdateras i enlighet med vad som anförs nedan om ett tydligare fokus på värderingar som motverkar våld och främjar tolerans.
3. Att därutöver anföra följande.

Den högerextrema miljön i Sverige genomgår just nu en förändring där olika former av aktivism såsom flygbladsutdelning, torgmöten och annat minskar, medan så kallade kampförberedande aktiviteter ökar kraftigt – träning för att använda våld i politiskt syfte. Nordiska Motståndsrörelsen (NMR) som tidigare varit tongivande har försvagats och splittrats i takt med att en ny typ av aktörer etablerat sig – aktivklubbarna. Aktivklubbarna är en del av en global våldsinriktad rörelse som fokuserar på fysisk träning och att bygga våldsförmåga.

Det är just synen på manlighet som nu bidrar till de högerextrema aktivklubbarnas ökade möjlighet att attrahera unga pojkar och män. Det pågår en generell värdeförskjutning i samhället som lyfter fram den starke mannen. En riktig man ska vara stor, stark och farlig. Han är mannen i huset och bestämmer över kvinnor. Och det är inte bara högerextrema krafter som sprider det budskapet utan även influerare som Andrew Tate, som fått en massiv följarskara världen över genom att sälja in konceptet om den starke mannens rätt. Det är inte heller enbart högextremister som ser möjligheter att rekrytera unga när den här sortens värderingar fått fäste. Ungar pojkar och män som tillskansat sig värderingar som lyfter fram våld som något önskvärt och manligt är generellt i högre riskzon för att radikaliserar. De extremistiska miljöerna inspirerar och inspireras ofta av varandra och samma maskulinitetsförhållande värderingar förekommer i såväl islamistiska, gängkriminella som fotbollshuliganrelaterade grupperingar.

Men högerextrema aktivklubbar och Andrew Tate är bara ytterligheter av en generell värdeförskjutning i samhället. Vi ser hur trender som ”soft girl” eller ”tradwife” sprider sig och får fäste, en önskan hos unga tjejer att bara vara hemma och överlåta försörjning och ansvar till en man. Likaså rapporterar skolor om hur trakasserier mot hbtqi-personer ökar, personer som inte passar in i konservativa uppfattningar om vad som är rätt sätt att vara. Det förekommer även att föräldrar alltmer försvarar sina barns påhopp. Så kallade traditionella familjer lyfts fram som ett ideal.

Med anledning av detta anser vi att stadens riktlinjer för att arbeta mot våldsbejakande extremism också måste lyfta fram värderingsarbetet i våra verksamheter, utöver de demokratiska värderingar som redan nämns. Yrkesverksamma som kommer i kontakt med barn och unga - genom förskola, skola och fritid – behöver vara

uppmärksamma på den här typen värderingar och riskerna de medför för ytterligare radikalisering.

Tilläggas bör händelsen i Skärholmen den 10 april, där en man blir skjuten när han visade civilkurage. Med en ökad andel våld ställer det nya krav på närvaro av kommunala poliser och ordningsvakter som kan ge medborgarna trygghet, finnas i närmiljön för att kunna ingripa och förhindra eventuella våld- och extremistbrott. De också kan bidra med vägledning samt värderingar som motverkar våld och främjar tolerans för att motverka grogrunder för extremism. Det är viktigt att vi ger civilsamhället det stöd som behövs för att våga visa på civilkurage.

Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till svar på remissen
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar revideringen av riktlinjerna för Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism. Det är nödvändigt att staden hela tiden uppdaterar sina arbetssätt för att kunna svara upp mot den ständigt förändrade hotbilden och vi anser att programmet till mångt och mycket är bra.

Vi kan dock konstatera att programmet saknar ett tydligt fokus på att öka kunskapen hos unga människor så att de ska kunna stå emot radikala rörelser och antidemokratiska krafter. Vi vill att fler skolor, ideella organisationer och idrottsrörelser ska ges särskilda resurser för sitt viktiga arbete i människors vardag, för utbildningar om extremism och till att till exempel möjliggöra hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Centerpartiet satsar 2 miljoner mer än vänsterstyret i budgeten för 2024 för ett förstärkt arbete mot rasism, antisemitism, antiziganism, islamofobi och våldsbejakande extremism. Vi vill också se tydligare rekommendationer och stöd till lärare och annan skolpersonal kring att kontakta och arbeta nära vårdnadshavare och socialtjänst när barn och unga visar tecken på extremism och radikalisering. Genom bra utbildning, ett rikt fritidsliv och tidigt samordnade insatser kan vi bygga trygga ungdomar som själva förmår att göra bra vägval som leder bort från utanförskap och kriminalitet. Anhöriga till människor i destruktiva miljöer bär ofta ett stort ansvar och är nyckelpersoner i stödet för individer som söker sig bort från våldsbejakande extremism. Centerpartiet vill därför förstärka stödet till anhöriga, både för att stärka det förebyggande

arbetet men också för att anhöriga ska orka finnas för den närstående som väljer att byta bana.

Stycket gällande Internet, sociala mediers och online-spelplattformars roll innehåller relevant information, samtidigt saknas tydlighet kring hur staden ska förhålla sig till dessa plattformar som vi vet har en central roll i spridningen av extremistisk propaganda. Även här hade Centerpartiet velat se mer utbildningsinsatser för barn såväl som för vuxna i att identifiera och värja sig mot extremistisk påverkan.

Anders Lindman (SD) yrkar:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Stadens arbete riktas mot våldsbejakande extremism som är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

Det finns huvudsakligen tre extremistmiljöer: den våldsbejakande högerextremistiska, den våldsbejakande vänsterextremistiska och den våldsbejakande islamistiska miljön. Att stadens arbete fokuserar på dessa miljöer beror på att Säkerhetspolisen bedömer att det inom dessa finns individer och grupper som anser det som legitimt att begå brott med målet att förändra rådande samhällsordning i Sverige. De utgör ett hot mot demokratin och individens möjligheter att utöva sina demokratiska fri- och rättigheter.

Riktlinjerna täcker i stor utsträckning in extremistmiljöer och dess kringliggande problem samt möjliggörande förutsättningar. Det finns några delar i riktlinjerna som vi anser bör förtydligas för att inte missa målet med arbetet mot de tre extremistmiljöerna och för att belysa de kontextuella riskfaktorerna.

Under rubriken Arbete mot extremistisk propaganda bör Exempel på metoder och arbetssätt förtydligas för att säkerställa förståelsen för att alternativ fakta, eller falsk informationsspridning, är en betydande del i de flesta extremistmiljöerna. Nyligen har Sverige som land och socialtjänsten som instans fått utstå en enorm propagandaattack med så kallade fake news eller alternativ fakta avseende den så kallade LVU-kampanjen. Vilket gav upphov till ett flertal stora säkerhetsrisker och som

tillsammans med diverse koranbränningar resulterade i uppmaningar från de radikala islamistmiljöerna runt om i världen att attackera Sverige och svenskar. Bland annat mördades två svenskar i Bryssel och anställda inom socialtjänsten över hela landet har fått utstå enorm press på grund av hotnivån i samband med LVU-kampanjen.

Samtidigt har vi grupper som kan klassas under våldsbejakande autonomism, där den autonoma vänstern och diverse miljö-/djurrättsaktivister anser att olagliga metoder och viss våldsanvändning är accepterat under föreställningen att en grupp behöver skyddas mot förtryck, eller accelerationism som definieras som en extremistisk politisk strategi som med hjälp av våld och terror försöker påskynda en förment förutbestämd samhällskollaps för att kunna inrätta ett idealsamhälle. I Sverige och i flera andra länder har vi ett stort problem med extremistiska klimatrörelser som ger sig på vår infrastruktur, företag och personer med syfte att skada, förstöra och/eller sabotera. Även här är det viktigt att tidigt bekämpa propaganda och alternativ fakta.

Därmed anser vi att följande korrigerande bör göras under Arbete mot extremistisk propaganda – Exempel på metoder och arbetssätt för att tydliggöra att all form av extremistisk propaganda, slagord och alternativ fakta ska kunna bemötas:

Exempel på metoder och arbetssätt:

- Främja demokratiska värderingar på t.ex. skolan och arbeta utifrån demokratiska processer.
- Väva in ämnesspecifika digitala kunskaper kring källkritik och källtillit i undervisningen.
- Stärka medarbetare och föräldrar i hantering av högerextremistiska, vänsterextremistiska och islamistiska uttalanden och alternativa fakta.
- Undervisa och lyfta samtal och diskussioner kring komplexa och kontroversiella frågor med elever. Säkerställa att diskussionerna sker i en klassrumsmiljö där alla elever känner sig trygga.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom yrkandet från Linnea Sandström Lange (L).

Beslutsgång

Ordföranden identifierar fyra förslag till beslut: Förvaltningens förslag, förslag från Linnea Sandström Lange (L), förslag från Daniele Fava (C) och förslag från Anders Lindman (SD).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Linnea Sandström Lange (L), Daniele Fava (C) och Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/231-2 Svar på remiss av riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism
- NI 2024/231-1.1 Bilaga 1. Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism
- NI 2024/231-1.2 Bilaga 2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Pétra Helena,Gardos Ek	2024-04-25
Alf Petter Henrik,Martinsson	2024-04-25